

RAPPORTEN EN MEDEDEELINGEN VAN DEN RIJKSWATERSTAAT.

N°. 19.

I

INHOUD.

VERSLAG OMTRENT HET GEBRUIK VAN
INDISCHE EN AUSTRALISCHE HOUTSOORTEN,
VOLGENS DOOR DEN RIJKSWATERSTAAT
VERSTREKTE GEGEVENS, BEWERKT DOOR
DEN HOOFDINGENIEUR JHR. F. E. P. SANDBERG.

UITGEGEVEN DOOR HET MINISTERIE
VAN WATERSTAAT.

VERSLAG

OMTRENT HET GEBRUIK VAN INDISCHE EN AUSTRALISCHE HOUTSOORTEN, VOLGENS DOOR DEN RIJKSWATER- STAAT VERSTREKTE GEGEVENS.

INLEIDING EN ALGEMEENE OPMERKINGEN.

In aansluiting aan hetgeen is medegedeeld aangaande Indische en Australische houtsoorten in het in 1917 als Rapport en Mededeeling n°. 14 van den Rijkswaterstaat „uitgebracht verslag omtrent het gebruik dier houtsoorten volgens door den Rijkswaterstaat in 1915 verstrekte gegevens”, kan, op grond van de in 1920 verrichte opneming der houtsoorten, het volgende worden opgemerkt.

De indeeling van den hierachter afgedrukten verzamelstaat is geheel dezelfde als die van den staat in rapport n°. 14.

Het ligt in de bedoeling in volgende verslagen ook de onderzinking opgedaan bij het *verwerken* op te nemen; voor het verslag over 1920 ontbreken daarvoor nog de gegevens.

De aandacht wordt er op gevestigd, dat niet-aantasting van het in zeewater verwerkte hout door paalworm zoowel aan het ter plaatse ontbreken van den paalworm als aan het bestand zijn van het hout tegen den worm kan te danken zijn.

Omtrent greenheart en djati zijn geen gegevens meer vermeld, omdat bij deze houtsoorten geen gebreken of andere verschijnselen zijn waargenomen, welke nieuwe gezichtspunten opleveren.

A. OOST-INDISCHE HOUTSOORTEN.

- I. *Teakhout* (Engelsch-Indische djati) blijkt bij voortduring geschikt voor onderdekken van bruggen.
- II. *KajoeBesie* (ijzerhout) blijkt zoowel voor zee- als kanaal en rivierwerken, onderdekken van bruggen en voor leuningën zeer geschikt.

- III. *Nani*. Hiervoor geldt hetzelfde als voor Kajoe Besi.
- IV. *Lasi* is alleen voor leuning en gebezigd en heeft daarvoor behoorlijk voldaan.
- V. *Boisse* is in kleine hoeveelheid verwerkt; het is onderhevig gebleken aan scheuren, welke het inrotten bevorderen.
- VI. *Ressak* voldeed goed voor zee- en kanaalwerken en bovendedken van bruggen.

B. WEST-INDISCHE HOUTSOORTEN.

- VII. *Manbarklak*. In zee werken heeft het over het algemeen goed voldaan. Slechts voor enkele der vele toepassingen is aantasting door paalworm en *Limnoria lignorum*, schimmel, scheuring of vertering geconstateerd. Bij kanaalwerken waren de uitkomsten van het onderzoek minder gunstig, daar vele palen gescheurd zijn bevonden; bij één paal werd bederf aangetroffen.
- VIII. *Bruinhart* voldeed goed voor kanaalwerk en zeer goed voor woningbouw.
- IX. *Mora* heeft goed voldaan voor werk in de Zuiderzee.

C. AUSTRALISCHE HOUTSOORTEN.

- X. *Farrak* is in groote hoeveelheden voor zee- en kanaalwerken toegepast. Gebleken is dat paalworm het eenigszins aantast. Voor kanaalwerken bevalt het goed, behalve te Crevecoeur, waar het hout te veel blijk geeft van het gebrek van scheuren. Ook vrij sterke krimp ing werd hier en daar daaraan waargenomen. Voor brugdekken blijkt het over het algemeen zeer geschikt; niettemin wordt ook over het scheuren van de dekplanken geklaagd.
- XI. *Karri* is niet tegen paalworm bestand, doch overigens een bruikbare soort timmerhout.
- XII. *Stringy Bark* is voor bovendedken niet geschikt.
- XIII. *Blue Gum* is niet tegen paalworm bestand en aan scheuren onderhevig.

N ^o .	Plaats van waarneming.	Waterstaatswerk waaraan het hout gebruikt is.	Verwerkte deelen.	Ligging ten opzichte van het water.	Jaar van verwerking.	Uitkomsten van het laatste onderzoek.	Opmerkingen.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	<i>A. OOST-INDISCHE HOUTSOORTEN.</i>						
	<i>Ia. Teak uit Engelsch-Indië.</i>						
	<i>c. Brugdekken, leuningën, enz.</i>						
1	Heenvliet (Nieuwe sluis).	Rolbrug over de schutsluis.	Stootbalk voor de rolbrug.		1900	In goeden staat.	
	<i>II. Kajoe Besi (ijzerhout).</i>						
	<i>a. Zeewerken.</i>						
1	Hoek van Holland.	Zuider- en Noorderhoofden.	Ribben onder het spoor.	1 M. à 1.60 M. boven L. W.	1897 en 1898	In gaven gezonden toestand.	In dezelfde jaren zijn hier geplaatst eikenribben, van welke de hoeken en zij-kanten wat meer zijn afgesleten dan die van Kajoe Besi.
	<i>b. Kanaal- en rivierwerken.</i>						
1 (n ^o . 2 v. v.)	Koudum.	Koudumersluis.	Vijf beschoeiingspalen dervleugelbeschoeiing aan de N.O.-zijde der sluis en de deksloof der beschoeiing.	De palen staan gedeeltelijk in het water, de deksloof bevindt zich boven water.	1897	In goeden staat.	
2 (n ^o . 4 v. v.)	Amsterdam.	Schutsluis Willem I.	Een schrankschoor en twee rinketstijlen van de binnenvloeddeuren der groote opening.	Gedeeltelijk in het water.	1897	Geen zichtbare gebreken.	
3 (n ^o . 5 v. v.)	Vreeswijk.	Hulpschutsluis.	Westelijke waaierdeur.	Idem.	1897	In goeden staat.	De in 1897 ingehangen oostelijke waaierdeur van eikenhout is in 1920 vernieuwd.
4 (n ^o . 6 v. v.)	Helmond.	Helmondsche ophaalbrug.	Vier gordingen met vier koppelstukken voor de remmingwerken boven de brug.	Twee gordingen liggen steeds boven water; de beide andere komen met den onderkant bij hoogen kanaalstand met het water in aanraking.	1897	In goeden staat.	

N ^o .	Plaats van waarneming.	Waterstaatswerk waaraan het hout gebruikt is.	Verwerkte deelen.	Ligging ten opzichte van het water.	Jaar van verwerking.	Uitkomsten van het laatste onderzoek.	Opmerkingen.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
5 (n ^o . 3 v. v.)	Koudum.	Koudumersluis.	Twee sluisdeuren.	Gedeeltelijk in het water.	1898	In goeden staat.	
<i>c. Brugdekken, leuning, enz.</i>							
1 (n ^o . 7 v. v.)	Kiesterzijl (Franeke- radeel)	Brug over den noordelijken koker der sluis.	Bovendek.	—	1897	In goeden staat.	Het dek is zeer glad geworden, doch weinig of niet afge- sleten.
2 (n ^o . 9 v. v.)	Rheden.	Brug in den Ellecomschen dijk.	25 onderdekplanken.	—	1897	Bij een herstelling van het onderdek in 1917 bleken nog 9 onderdekplanken in goeden staat te zijn, de overige waren ver- sleten; die 9 planken ver- toonen thans verschei- dene scheuren en zijn niet meer geheel gaaf.	In 1897 zijn hier ook aange- bracht 25 djati onderdek- planken, waarvan nog 16 planken in goeden staat verkeeren.
3 (n ^o . 10 v. v.)	Rheden.	Leuning langs den Ellecomschen dijk.	4 leuningspalen.	—	1897	Een paal verkeert in goeden staat; de overige zijn ter hoogte van den grond aan vier zijvlakken 1½ à 2 c.M. diep verteerd.	In 1897 zijn aan de leuning 5 palen van djatihout ver- werkt, welke thans nog in goeden staat verkeeren en 5 palen van eikenhout, waarvan één in den grond geheel en één ongeveer half is afgerot, terwijl de 3 overige ter diepte van 2 à 3 c.M. zijn verteerd; zie ook III. C 1.
4 (n ^o . 8 v. v.)	Rijssen.	Brug over de Regge.	Onder- en bovendek.	—	1897	Het onderdek verkeert nog in goeden staat.	Het bovendek was reeds spoedig versleten.
<i>III. Nani.</i>							
<i>a. Zeewerken.</i>							
1	den Helder.	Voorhaven der zeedoksluis in de Rijkszeehaven „het Nieuwe Diep”.	14 palen geplaatst aan den voet der steen- glooijing.	Kop op 0.10 M. boven L. W.	1898	Geen zichtbare gebreken.	

N ^o .	Plaats van waarneming.	Waterstaatswerk waaraan het hout gebruikt is.	Verwerkte deelen.	Ligging ten opzichte van het water.	Jaar van verwerking.	Uitkomsten van het laatste onderzoek.	Opmerkingen.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
<i>b. Kanaal- en rivierwerken.</i>							
1 (n ^o . 2 v. v.)	Koudum.	Koudumersluis	Vijf beschoeiingspalen dervleugelbeschoeiing aan de Z.W.-zijde der sluis en de deksloof der beschoeiing.	De palen staan gedeeltelijk in het water, de deksloof bevindt zich boven water.	1897	In goeden staat.	
2 (n ^o . 3 v. v.)	Rijssen.	Brug over de Regge.	12 aanvaar- en schoorpalen.	Gedeeltelijk in het water.	1897	Eén paal is sterk door verrotting aangetast.	Twee palen moesten in 1911 worden vervangen.
<i>c. Brugdekken, leuning, enz.</i>							
1 (n ^o . 4 v. v.)	Rheden.	Leuning langs den Ellecomschen dijk.	5 leuningpalen.	—	1897	Eén paal is aan een zijde nabij den grond 3 c.M. diep verteerd. Overigens verkeeren de palen in goeden staat.	Vergelijk sub II. c. 3 en IV 1.
<i>IV. Lasi.</i>							
<i>c. Brugdekken, leuning, enz.</i>							
1	Rheden.	Leuning langs den Ellecomschen dijk.	6 leuningpalen.	—	1897	Twee palen verkeeren in goeden staat. De overigen zijn op den grond rondom 0,5 à 1 c.M. diep verteerd.	Vergelijk sub III. C. 1.
<i>V. Boisse.</i>							
<i>b. Kanaal- en rivierwerken.</i>							
1	Helmond.	Helmondsche ophaalbrug.	12 palen voor 2 remmingwerken boven de brug.	Koppen op 2,50 M. + K. P., de punten op 7,50 M. ÷ K. P.	1897	De koppen van alle palen zijn min of meer gescheurd. Drie palen van hetrechterremmingwerk vertoonen in en bij die scheuren begin van inwatering en verrotting.	

N ^o .	Plaats van waarneming.	Waterstaatswerk waaraan het hout gebruikt is.	Verwerkte deelen.
1.	2.	3.	4.
		<i>VI. Ressaak.</i>	
		<i>a. Zeewerken.</i>	
1	Amsterdam.	Oranjesluizen.	Gordingen bij de binnen- en buitenvleugelremmingwerken.
2	Ooltgensplaat.	Aanvaarrooster voor den aanlegsteiger.	Belegstuk tegen den zuidelijksten paal.
		<i>b. Kanaal- en rivierwerken.</i>	
¹ (n ^o . 2 v. v.)	Meppel.	Paradijssluis.	Regelwerk der benedensluisdeuren.
		<i>c. Brugdekken, leuning, enz.</i>	
1	Jutfaas.	Draaibrug over het Merwedekanaal in den weg Utrecht—Vreeswijk.	Bovendek.
		<i>B. WEST-INDISCHE HOUTSOORTEN.</i>	
		<i>VII. Mambarklak.</i>	
		<i>a. Zeewerken.</i>	
1	Rijkszeehaven „het Nieuwediep”	Havendijk bij de Koopvaarderschutsluis.	1 meer- of stoppaal in den dijk.
2	Idem.	Het Wierhoofd.	12 palen langs de zuidzijde.

Ligging ten opzichte van het water.	Jaar van verwerking.	Uitkomsten van het laatste onderzoek.	Opmerkingen.
5.	6.	7.	8.
Gordingen der binnenremmingen van 0,13 M. beneden tot 0,17 M. boven K. P., die der buitenremmingen van 0,90 tot 1,20 M. boven L.W.	1911	In goeden staat.	
Onderkant 0,10 M. ÷ L.W.	1915	In goeden staat.	
Gedeeltelijk in het water.	1913	In goeden staat.	
—	1915	In goeden staat.	
—	1857	Geen gebreken.	
—	1861	Behalve het spint van enkele palen heeft het hout niet van den paalworm geleden. De palen zijn sterk gescheurd.	

N ^o . 1.	Plaats van waarneming. 2.	Waterstaatswerk waaraan het hout gebruikt is. 3.	Verwerkte deelen. 4.	Ligging ten opzichte van het water. 5.	Jaar van verwerking. 6.	Uitkomsten van het laatste onderzoek. 7.	Opmerkingen. 8.
3	Rijkszeehaven „het Nieuwediep”.	Het Wierhoofd.	6 palen.	—	1892	Geen zichtbare gebreken.	Deze palen werden in 1861 aan het Wierhoofd ver- werkt en in 1892 getrokken en herplaatst.
4	Idem.	Steenglooing bij de Marinesluit.	44 palen langs deze glooi- ing.	Koppen op 0,10 M. boven L.W.	1894	Geen zichtbare gebreken.	Van deze palen zijn enkele reeds in 1861 in het Wier- hoofd verwerkt, doch in 1894 getrokken en her- plaatst bij de Marinesluit.
5 (n ^o . 6 v. v.)	Wemeldinge.	Remmingwerk in de buitenhaven van het kanaal door Zuid-Beve- land.	1 vierkant beslagen proef- paal.	Kop op 1,80 M. bo- ven L.W.	1895	Geen sporen van aantasting door paalworm.	De paal is voor het onder- zoek getrokken en daarna weer geplaatst.
6 (n ^o . 7 v. v.)	Vlissingen.	Oude Westerkoopmanshaven- hoofd.	1 vierkant beslagen proef- balk.	Bovenkant 0,10 M. onder L.W.	1896	In goeden toestand, geen sporen van aantasting door den paalworm.	Deze balk werd geplaatst op verzoek van den Directeur van het Koloniaal Museum te Haarlem.
7 (n ^o . 8 v. v.)	Tramweghavens aan het Zijpe.	Goederensteiger in de haven aan den Willempolder.	Jukpalen in den steiger en de loopbrug en schoorpalen van de dukdalven bij den stei- ger.	Koppen 3,45 à 4,35 M. boven L.W.	1900—1901	In goeden toestand, geen sporen van aantasting door den paalworm.	
8 (n ^o . 9 v. v.)	Molkwerumerzijl.	Aanlegsteiger langs de Z.O.-zijde van het zeehoofd.	58 steiger- en schoor- palen.	Gedeeltelijk in het water.	1901	In de palen bevinden zich scheuren, welke echter sedert de vorige waarnemingen niet erger zijn geworden.	
9 (n ^o . 10 v. v.)	Urk.	Remmingwerk voor en langs den dam aan de westzijde van den havenmond.	6 palen.	Koppen op 3,40 M. boven L.W.	1902	Geheel gaaf, geen aantas- ting door den paalworm.	
10 (n ^o . 11 v. v.)	Tramweghavens aan het Zijpe.	Pontons.	Jukken van de ponton in de haven aan den Stoofpolder en gelei- dingsdukdalven van de pontons in beide havens.	Koppen der jukken op 1,55 M. boven L.W.; die der duk- dalven 3 M. boven L.W.	1903	In goeden toestand, geen sporen van aantasting door den paalworm.	

N ^o .	Plaats van waarneming.	Waterstaatswerk waaraan het hout gebruikt is.	Verwerkte deelen.	Ligging ten opzichte van het water.	Jaar van verwerking.	Uitkomsten van het laatste onderzoek.	Opmerkingen.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
11 (n ^o . 13 v. v.)	Tramweghavens aan het Zijpe.	Laagwaterkopsteigers.	Jukpalen.	Koppen 2,30 à 2,80 M. boven L.W.	1903—1908	In goeden toestand, geen sporen van aantasting door den paalworm.	Deze palen maakten tot 1908 deel uit van een in het jaar 1903 geplaatste hanenpoot in de haven aan den Stoofpolder.
12 (n ^o . 13 v. v.)	Idem.	Haven aan den Stoofpolder.	Vloei-paal.	Kop op 6,55 M. boven L.W.	1903—1914	Idem.	De paal maakte tot 1914 deel uit van een in het jaar 1903 geplaatste hanenpoot in de haven aan den Stoofpolder
13 (n ^o . 14 v. v.)	Vlissingen.	Nieuwe Westerkoopmanshaven-hoofd.	12 palen aan de oostzijde en 11 palen aan de westzijde van het hoofd.	De grondslag waar deze palen geheid zijn, ligt beneden L.W., de koppen reiken tot 5,37 M. boven L.W.	1904	In goeden toestand, geen sporen van aantasting door den paalworm.	
14 (n ^o . 15 v. v.)	IJmuiden (Visschershaven).	Remmingwerk voor den steiger van gewapend beton.	6 palen.	Van 5,06 M. beneden tot 3,94 à 5,44 M. boven L.W.	1904—1905	Eenige palen zijn eenigszins gescheurd aan den kop. Overigens in goeden staat.	In de visschershaven komt geen paalworm voor.
15 (n ^o . 16 v. v.)	Rijkszeehaven „het Nieuwediep”.	Plankier.	29 palen.	—	1905, 1907 en 1908	Geen zichtbare gebreken.	
16 (n ^o . 19 v. v.)	Marken.	Beschoeiingen bij den haveningang in de oude havenkom en langs den landtop tegen den havendijk.	16 vloei-palen en 8 beschoeiingspalen.	Koppen der vloei-palen 2,60 à 3,30 M. boven L.W.; die der beschoeiingspalen 0,70 M. boven L.W.	1906	Geheel gaaf, niet door paalworm aangetast.	
17 (n ^o . 18 v. v.)	Wieringen.	Los- en laadplaats van de haven aan de Haukes.	26 vloei-palen.	Kop op 2,30 M. boven L.W.	1906—1907	In zeer goeden staat, niet door paalworm aangetast.	
18 (n ^o . 20 v. v.)	Hansweert.	Lichtopstand op den Zuidhaven-dam.	Alle palen van den lichtopstand.	De dam is ter plaatse 2,25 M. boven L.W.	1906	In goeden toestand, geen sporen van aantasting door paalworm.	

N ^o .	Plaats van waarneming.	Waterstaatswerk waaraan het hout gebruikt is.	Verwerkte deelen.	Ligging ten opzichte van het water.	Jaar van verwerking.	Uitkomsten van het laatste onderzoek.	Opmerkingen.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
19 (n ^o . 21 v. v.)	Hansweert.	Dukdalven in de buitenhaven.	Koningspalen en schoorpalen.	Koppen 6,25—8,25 M. boven L.W.	1906—1908	Een paal vertoont ter hoogte van L.W. enige aantasting door paalworm, twee andere zijn op die hoogte over de geheele dikte door paalworm aangetast en diengevolge afgebroken.	Het staat niet vast dat het hout mambarklak is.
20 (n ^o . 25 v. v.)	Ter Neuzen.	Buiten-basaltmuur der middensluis.	3 wrijfpalen.	—	1907	In goeden staat, geen aantasting door paalworm.	
21 (n ^o . 22 v. v.)	IJmuiden.	Buitenkanaal.	1 meerpaal.	Kop ongeveer 4,50 M. boven L.W. (0,90 M. boven het terrein).	1907	De paal is eenigszins gescheurd, doch overigens in goeden staat.	
22 (n ^o . 17 v. v.)	Vlieland.	Basaltmuur langs de oostzijde der haven.	4 vloeipalen.	Koppen op 3,48 M. boven L.W.	1907	Geheel gaaf, niet door paalworm aangetast.	
23 (n ^o . 24 v. v.)	Medemblik.	Houten hoofd met plankier langs het Noorderhavenhoofd.	23 remmingpalen.	Koppen op 3,80 M. boven L.W.	1907	Idem.	
24 (n ^o . 23 v. v.)	Urk.	Dukdalf in de oosthavenkom bij den aanlegsteiger.	1 koningspaal en 2 schoorpalen.	Kop op 3,40 M. boven L.W. Koppen op 2,90 M. boven L.W.	1907	Idem.	
25 (n ^o . 27 v. v.)	Vlissingen.	Beschoeiing aan de oostzijde der Marinebuitenhaven.	64 palen.	Koppen op 4,55 M. boven L.W. Grondslag 1,50 M. boven L.W.	1907	Geen spoor van paalworm; bij verscheidene palen vertoonen zich de scheuren over 1½ M. lengte nabij den kop en bij een paal nabij den grond. Bij een der scheuren is vertering in het midden van den paal aan weerszijden der scheur geconstateerd. Drie palen zijn op korten afstand boven	

N ^o .	Plaats van waarneming.	Waterstaatswerk waaraan het hout gebruikt is.	Verwerkte deelen.	Ligging ten opzichte van het water.	Jaar van verwerking.	Uitkomsten van het laatste onderzoek.	Opmerkingen.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
26 (n ^o . 28 v. v.)	Ter Neuzen.	2 dukdalven in de Westgeul der Oostbuitenhaven.	Alle palen.	—	1908	den grond over ongeveer 0,30 M. hoogte een weinig aangetast door <i>Limnoria lignorum</i> . Geen aantasting door paalworm. Bij de verbinding van konings- en schoorpalen sterke aantasting door schimmel; het hout is plaatselijk geheel verwoest.	
27 (n ^o . 28 v. v.)	IJmuiden.	Visschershaven.	Palen, schoorpalen en klossen en 4 dukdalven en 8 geleidingspalen.	Van 5,06 M. beneden tot 4,74 M. boven L.W.	1908	Eenige palen zijn eenigszins gescheurd aan den kop; overigens in goeden staat.	Een der palen vertoont duidelijke teekenen van verstikking op den wankant onder de paalmuts.
28 (n ^o . 31 v. v.)	Vlissingen.	Kettinghoofd in de Wester- of Koopmanshaven.	21 palen.	Gedeeltelijk in het water.	1908	Een der palen is sterk aangetast door paalworm. De overige palen zien er gaaf uit en vertoonen geen aantasting door paalworm of <i>Limnoria lignorum</i> .	
29 (n ^o . 32 v. v.)	IJmuiden.	Aanlegsteiger voor zeeschepen in het buitenkanaal.	Palen, schoorpalen, gordingen, liggers, schoren, dekslooven en kruisen.	Van 8,06 M. beneden tot 4,44 M. boven L.W.	1909	Het hout is over het geheel sterk gescheurd, maar vertoont daar waar het in loodrechten stand is verwerkt, verder geen gebreken. Het hout dat in horizontalen stand of onder flauwe helling is verwerkt, verkeert door inwatering in minder goeden staat.	
30 (n ^o . 35 v. v.)	Medemblik.	Houten hoofd met plankier langs het Zuiderhavenhoofd.	12 remmingpalen.	Koppen op 2,80 M. boven L.W.	1909	Geheel gaaf, niet door paalworm aangetast.	

N ^o .	Plaats van waarneming.	Waterstaatswerk waaraan het hout gebruikt is.	Verwerkte deelen.	Ligging ten opzichte van het water.	Jaar van verwerking.	Uitkomsten van het laatste onderzoek.	Opmerkingen.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
31 (n ^o . 34 v. v.)	Marken.	Beschoeiing langs het gronddepôt.	17 palen.	Koppen op 2,30 M. boven L.W.	1909	Geheel gaaf, niet door paalworm aangetast.	
32 (n ^o . 33 v. v.)	Urk.	Dukdalven in de Oosthavenkom.	1 koningspaal en 4 schoorpalen.	Koppen op 3,40 en 2,90 M. boven L.W.	1909	Idem.	
33 (n ^o . 38 v. v.)	Ter Neuzen.	Remmingwerk in de Oostgeul der Oostbuitenhaven.	Palen, schoren en gordingen.	—	1909	In enkele palen, gordingen en schoren werd vermolding boven water aangetroffen, zulks in zeer sterke mate bij een paal aan den kop; ook in een klos in de onderste gordingen op 0,75 M. boven L.W. werd schimmelvorming met verwoesting van het hout gevonden. In de onderste gording werden ter diepte van ongeveer 1 c.M. kleine gangen van paalwormen gevonden. Levende wormen werden niet aangetroffen.	Niettegenstaande de oostgeul tijdens spuïng met de Oossluis veel zoet water afvoert, wordt paalworm in levenden vorm in zacht hout daar wel aangetroffen.
34 (n ^o . 36 v. v.)	Hansweert.	Beschermingswerken in de kolk der middenschutsluis.	Palen.	Koppen op 4,90 M. boven L.W.	1909	In goeden toestand; de bij het onderzoek in 1915 gevonden geringe aantasting heeft zich niet uitgebreid en is dus waarschijnlijk niet aan paalworm toe te schrijven.	
35 (n ^o . 37 v. v.)	Wemeldinge.	Dukdalf in de buitenhaven.	Palen.	Koppen op 8,25 M. boven L.W.	1909	In goeden toestand. Geen sporen van aantasting door paalworm.	
36 (n ^o . 39 v. v.)	Marken.	Haveneiland en oostelijke en middenremmingwerken met plankier.	6 vloei palen en 20 remmingwerken.	Koppen op 2,45 à 3,30 M. boven L.W.	1910	Geheel gaaf, niet door paalworm aangetast.	

N ^o .	Plaats van waarneming.	Waterstaatswerk waaraan het hout gebruikt is.	Verwerkte deelen.	Ligging ten opzichte van het water.	Jaar van verwerking.	Uitkomsten van het laatste onderzoek.	Opmerkingen.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
37 (n ^o . 40 v. v.)	Urk.	Remmingwerk langs den dam aan de oostzijde van den haveningang en gedeeltelijk langs den Oosthavenkom.	46 palen.	Koppen op 2,83 M. boven L.W.	1911	Geheel gaaf, niet door paalworm aangetast.	
38 (n ^o . 41 v. v.)	Brouwershaven.	2 dukdalven op de binnenreede.	Koningspalen en schoorpalen.	Koppen op 4,66 à 5,26 M. boven L.W.	1912	In goeden toestand. Geen sporen van aantasting door paalworm.	
39 (n ^o . 42 v. v.)	Marken.	Baken op het Kruis.	1 koningspaal en 4 schoorpalen.	Koppen op 3,70 en 2,70 M. boven L.W.	1912	Geheel gaaf, niet door paalworm aangetast.	
40	Urk.	Dukdalven in beide havenkommen en remmingwerk langs den dam aan westzijde van den havenmond.	55 remmingpalen, 2 koningspalen en 6 schoorpalen.	Koppen op 2,83 en 3,33 M. boven L.W.	1912	Idem.	
41 (n ^o . 5 v. v.)	Rijkszeehaven „het Nieuwediep”.	Noordzijde van de Jachthaven.	1 wrijfpaal.	—	1913	Geen zichtbare gebreken.	Deze paal is in 1907 uit de haven opgevischt en vermoedelijk afkomstig van partij palen aangevoerd in het jaar 1860.
42	Wieringen.	Los- en laadplaats in de haven aan de Haukes.	2 vloeipalen.	—	1913	In zeer goeden staat, niet door paalworm aangetast.	
43	Marken.	Buitenvleugels van het gemetseld havensluisje.	6 palen.	Koppen op 2,70 en 3,20 M. boven L.W.	1913	Geheel gaaf, niet door paalworm aangetast.	
44 (n ^o . 46 v. v.)	Medemblik.	Houten hoofd met plankier langs het Noorderhavenhoofd.	1 remmingpaal.	Kop op 3,77 M. boven L.W.	1914	Geheel gaaf, niet door paalworm aangetast.	
45 (n ^o . 44 v. v.)	Marken.	Zuidelijk remmingwerk in de nieuwe havenkom.	17 remmingpalen en 2 schoorpalen.	Koppen op 3 M. boven L.W.	1914	Idem.	
46 (n ^o . 45 v. v.)	Urk.	Westeinde der beschoeiing in de Oosthavenkom en aanlegsteiger.	30 schoeiingspalen, 11 steigerpalen en 8 schoorpalen.	Koppen op 0,88 tot 3,33 M. boven L.W.	1914	Idem.	

N ^o .	Plaats van waarneming.	Waterstaatswerk waaraan het hout gebruikt is.	Verwerkte deelen.	Ligging ten opzichte van het water.	Jaar van verwerking.	Uitkomsten van het laatste onderzoek.	Opmerkingen.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	3.
47	Vlissingen.	Buitenhaven.	2 palen.	Koppen op 5,10 M. boven L.W.	1914	Beide palen zijn aan vertering onderhevig; het meest ter plaatse der scheuren van binnen naar buiten voortgaande. Geen aantasting door paalvorm of Limnoria lignorum.	In September 1919 zijn deze palen getrokken en op den wal gelegd.
48	Terschelling.	Plankierwerken in de haven.	97 palen.	Koppen op 1,92 à 4,10 M. boven L.W.	1915	Geheel gaaf, niet door paalworm aangetast.	
49	Marken.	Zuidelijk remmingwerk in de Westhavenkom.	15 palen.	Koppen op 3,08 M. boven L.W.	1915	Idem.	
50	Vlieland.	Plankieren en afheijningen langs beide zijden van den havenmond.	14 jukpalen en 18 steunpalen.	Koppen op 0,51 à 3,28 M. boven L.W.	1916	Idem.	
51	Wieringen.	Remmingwerk met plankier langs den oeverdijk bij de haven nabij den Oever.	21 remmingpalen en 11 schoorpalen.	Koppen op 1,59 en 3,31 M. boven L.W.	1916	In zeer goeden staat, niet door paalworm aangetast.	
52	Emmeloord op Schokland.	Loopsteiger aan de westzijde van de haven.	Palen.	Gedeeltelijk boven water.	1916	De palen vertoonen, voornamelijk aan de koppen, neiging tot scheuren.	
53	Wieringen.	Paalscherm met plankier voor het oeverhoofd.	4 remmingpalen.	Koppen op 3,31 M. boven L.W.	1917	In zeer goeden staat, niet door paalworm aangetast.	
54	Idem.	Los- en laadplaats.	1 vloeipaal.	Koppen op 3,31 M. boven L.W.	1917	In zeer goeden staat, niet door paalworm aangetast.	
55	Idem.	Remmingwerk met plankier om den kop van het oeverhoofd.	9 remmingpalen.	Idem.	1917	Idem.	
56	Idem.	Paalscherm met plankier aansluitende aan het Wierhoofd.	4 vloeipalen.	Koppen op 2,41 en 3,31 M. boven L.W.	1917	Idem.	

N ^o .	Plaats van waarneming.	Waterstaatswerk waaraan het hout gebruikt is.	Verwerkte deelen.	Ligging ten opzichte van het water.	Jaar van verwerking.	Uitkomsten van het laatste onderzoek.	Opmerkingen.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
57	Wieringen.	Lantaarnpaal voor het Zuiderhoofd.	1 paal.	Kop op 6,15 M. boven L.W.	1917	In zeer goeden staat, niet door paalworm aangetast.	
58	Vlieland.	Plankier langs de westzijde van de haven.	16 jukpalen.	Koppen op 3,68 M. boven L.W.	1918	Geheel gaaf, niet door paalworm aangetast.	
59	Idem.	Afheijng langs de westzijde van de haven.	5 steunpalen.	Koppen op 0,68 M. boven L.W.	1918	Idem.	
60	Wieringen.	Los- en laadplaats in de haven aan de Haukes.	3 vloecipalen.	Koppen op 3,31 M. boven L.W.	1919	In zeer goeden staat en niet door paalworm aangetast.	
<i>b.</i> Kanaal- en rivierwerken.							
1 (n ^o . 48 v. v.)	Vreeswijk.	Ketulsche vaart.	1 meerpaal.	—	1901	In goeden staat.	
2 (n ^o . 29 v. v.)	IJmuiden.	Aanlegsteiger binnen de oude Noordzeesluizen.	Palen.	Koppen op 2 M. boven, punten op 3,50 M. beneden K.P.	1908	De palen waren zwaar gescheurd, doch overigens in goeden staat.	Het onderzoek had plaats bij het afbreken van den steiger in Januari 1918.
3	Vlissingen.	Fundeering van den kaaimuur aan de noordzijde van het Marinedok.	28 palen.	Koppen op 0,45 M. beneden K.P. De grondslag waar de palen zijn ingeheid, ligt 2,50 à 3 M. beneden K.P.	1909	Niet door paalworm of <i>Limnoria lignorum</i> aangetast. De meeste palen hebben loodrechte scheuren, welke sedert de plaatsing in grootte zijn toegenomen.	Het onderzoek had plaats in Februari 1920 bij een kanaalafslating tot 1,50 M. beneden K.P.
4 (n ^o . 37 v. v.)	Bruggen over het kanaal door Zuid-Beveland.	Remmingwerk.	Palen.	Koppen op 3,75 M. boven K.P.	1909	In goeden toestand, behalve een schoorpaal, welke aan een zijkant door bederf, gelijkende op olm, ter diepte van 5 c.M. is aangetast.	
5 (n ^o . 37 v. v.)	Kanaal door Zuid-Beveland.	Dukdalven.	Palen.	Koppen op 3,75 M. boven K.P.	1909	In goeden staat, geen sporen van aantasting door paalworm.	

N ^o . 1.	Plaats van bestemming. 2.	Waterstaatswerk waaraan het hout gebruikt is. 3.	Verwerkte deelen. 4.	Ligging ten opzichte van het water. 5.	Jaar van verwerking. 6.	Uitkomsten van het laatste onderzoek. 7.	Opmerkingen. 8.
<i>VIII. Bruinhart.</i>							
<i>b. Kanaal- en rivierwerken.</i>							
I	IJmuiden.	Aanlegsteiger binnen de oude Noordzeesluizen.	Gording.	Boven water.	1908	Verkeerde in goeden staat.	Het onderzoek had plaats bij afbreken van den steiger in Januari 1918.
<i>d. Woningbouw.</i>							
I (n ^o . 2 v. v.)	Maastricht.	Brugwachterswoning bij de O.L. Vrouwepoort.	2 buitendeuren.	—	1904	In zeer goeden staat.	De deuren werden aanyanke-lijk geolied en later ver-nist.
<i>IX. Mora.</i>							
<i>a. Zeewerken.</i>							
I	Emmeloord op Schoklond.	Loopsteiger aan de westzijde van de haven.	Gordingen en klossen.	Gedeeltelijk onder water.	1916	In goeden staat.	
<i>C. AUSTRALISCHE HOUTSOORTEN.</i>							
<i>X. Farrah.</i>							
<i>a. Zeewerken.</i>							
I (n ^o . 2 v. v.)	Vlissingen.	Toegangsbrug van het nieuwe Westerkoopmanshavenhoofd naar den zuidelijken aanlegsteiger voor loodssloepen.	2 jukpalen.	Koppen op ongeveer 4 M. boven L.W. De grondslag waar deze palen zijn ingeheid, ligt beneden L.W.	1904	De palen zijn tusschen 0,90 M. beneden en 0,90 M. boven L.W. zwaar aangetast door paalworm. Ze zien er overigens gaaf uit en zijn zonderscheuren.	
2 (n ^o . 1 v. v.)	IJmuiden.	Remmingwerk voor den steiger van gewapend beton.	6 palen.	Koppen op 3,94 à 5,45 M. boven L.W. Punten 5,06 M. beneden L.W.	1904—1905	Eenigszins gescheurd aan den kop. Overigens in goeden staat.	
3 (n ^o . 4 v. v.)	Terneuzen.	Ebdeuren der Middensluis.	Alle houtwerk behalve de vooraanslagen.	—	1905	Toestand boven water goed.	

N ^o .	Plaats van waarneming.	Waterstaatswerk waaraan het hout gebruikt is.	Verwerkte deelen.	Ligging ten opzichte van het water.	Jaar van verwerking.	Uitkomsten van het laatste onderzoek.	Opmerkingen.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
4 (n ^o . 5 v. v.)	IJmuiden.	Buitenkanaal.	1 meerpaal.	Kop op 4,50 M. boven L.W. (0,90 M. boven het terrein.)	1906	In goeden staat.	
5 (n ^o . 7 v. v.)	Beerta.	Nieuwe Statenschutsluis.	6 paar sluisdeuren.	Gedeeltelijk in het water.	1906—1907	Idem.	
6 (n ^o . 8 v. v.)	Rijkszeehaven „het Nieuwediep”.	Westelijk remmingwerk in de voorhaven der zeedoksluis.	1 proefstuk.	0,30 à 1,56 M. beneden L.W.	1909	Aan de kanten komen enkele wormgaten voor, terwijl een wormgat midden in het hout wordt aangetroffen.	
7 (n ^o . 9 v. v.)	Ter Neuzen.	Basaltmuur bewesten de middenschutsluis in de Oostbuitenhaven.	1 wrijfpaal.	Grondslag 0,50 M. beneden L.W.	1913	Toestand goed.	In dit gedeelte van de buitenhaven komt geen paalworm voor.
8	Idem.	Buitenste meerstoel langs de Westhavendam in de Westbuitenhaven.	2 proefblokjes.	Ongeveer op L.W.	1918	Licht aangetast door paalworm.	
9	Idem.	Paalhoofd bewesten de Oostbuitenhaven nabij de ruitbaak.	1 proefblokje.	Op 1 M. boven L.W.	1918	Toestand goed, geen aantasting door paalworm.	
<i>b.</i> Kanaal- en rivierwerken.							
1 (n ^o . 10 v. v.)	Sas van Gent.	8 beveiligingswerken van de sluis hoofden der Oostsluis.	—	Palen en gordingen.	1905	Toestand goed.	
2 (n ^o . 10 v. v.)	Idem.	5 dukdalven boven en beneden de Oostsluis.	Alle palen en gordingen.	—	1905 en 1907	Idem.	
3 (n ^o . 11 v. v.)	Idem.	Beveiligingswerken bij de Oostdraaibrug.	Idem.	—	1905	Idem.	
4 (n ^o . 12 v. v.)	Ter Neuzen.	Beveiligingswerken van de Hoeksche brug.	Palen, klossen en schoren.	—	1906	Idem.	

N ^o .	Plaats van waarneming.	Waterstaatswerk waaraan het hout gebruikt is.	Verwerkte deelen.	Ligging ten opzichte van het water.	Jaar van verwerking.	Uitkomsten van het laatste onderzoek.	Opmerkingen.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
5	Buitenhuijzen.	Noordzeekanaal.	3 meerpalen.	Koppen op ongeveer 1,20 M. boven K. P.	1906	Toestand goed.	
6 (n ^o . 13 v. v.)	Mierlo.	Sluis n ^o . 8 der Zuid-Willemsvaart.	Sluisdeuren in het benedenhoofd.	Gedeeltelijk in het water.	1906	De harren, regels en schrankschoren in goeden staat; de beplanking is boven K.P. van het bovenpand eenigszins gekrompen.	
7 (n ^o . 14 v. v.)	Someren.	Sluis n ^o . 11 der Zuid-Willemsvaart.	Een gedeelte van het houtwerk der deuren in het bovenhoofd.	Idem.	1906	In goeden staat.	Het overige gedeelte van deze deuren bestaat uit Karri. Zie XI b. 2.
8	Idem.	Idem.	Een gedeelte van het houtwerk der deuren in het benedenhoofd.	Idem.	1906	In goeden staat. De beplanking der rechterdeur is een weinig gekrompen.	
9	Crevecoeur.	Schutsluis.	Sluisdeuren aan de rivierzijde van het Diezehoofd der sluis.	Idem.	1906	De harren en regels vertoonen meer of minder belangrijke scheuren, vooral de zware achterharren (0,45 × 0,65 M.). De beplanking is boven 1 M. boven K.P. vrij sterk gekrompen.	
10	Vianen.	Groote sluis.	1 paar deuren in het benedenhoofd.	Idem.	1907	In goeden staat.	
11	Gorinchem.	Schutsluis bij de Algemeene Begraafplaats.	1 paar deuren in het Noordelijk sluishoofd.	Idem.	1907	Idem.	
12	Ter Neuzen.	4 dukdalven bij de Oostdraaibrug.	Alle palen.	—	1907	Idem.	
13	Gorinchem.	Schutsluis bij de Algemeene Begraafplaats.	1 paar deuren in het Zuidelijk sluishoofd.	Idem.	1908	Idem.	
14	Vianen.	Groote schutsluis.	1 paar stormdeuren in het bovensluishoofd.	Idem.	1908	Idem.	

N ^o .	Plaats van waarneming.	Waterstaatswerk waaraan het hout gebruikt is.	Verwerkte deelen.	Ligging ten opzichte van het water.	Jaar van verwerking.	Uitkomsten van het laatste onderzoek.	Opmerkingen
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
15 (n ^o . 16 v. v.)	Nederweert.	Sluis n ^o . 14 der Zuid-Willemsvaart.	1 paar sluisdeuren.	Gedeeltelijk in het water.	1909	Boven water vertoonen harren en regels eenige hartscheuren en zijn de deelen der beplanking over het hart eenigszins ingescheurd. Overigens in goeden staat.	
1	Gorinchem.	c. Brugdekken, leuningën, enz. Korenbrugsluis.	Dekplanken op de waaierkassen.	—	1904	In goeden staat.	
2	Beerta.	Nieuwe Statenschutsluis.	6 paar sluisdeuren.	Gedeeltelijk onder water.	1906—1907	Idem.	
3 (n ^o . 17 v. v.)	Wijmbritseradeel.	Zoolslootbrug.	Bovendek van blokjes (kopshout).	—	1908	Meerdere blokjes zijn gescheurd.	
4 (n ^o . 18 v. v.)	Idem.	Kerkslootbrug.	Idem.	—	1909	In goeden staat.	
5 (n ^o . 19 v. v.)	Besojen.	Rolbrug over het Zuiderkanaal in den Zomerdijk.	Het geheele boven- en onderdek.	—	1913	Voor zoover te zien nog in zeer goeden staat.	
6	Schoorldam.	Draaibrug over het Noordhollandsch Kanaal.	Bovendek.	—	1913	In goeden staat.	
7	Rijksweg Alkmaar—Nieuwedijk.	Vaste brug n ^o . 47.	Idem.	—	1913	Idem.	
8	Rijksweg Zwolle—Meppel.	Ophaalbrug over de Vecht.	Bovendekken.	—	1914	Idem.	
9	Katerveer.	Ophaalbrug over de Grootte Schutsluis.	Idem.	—	1914	Het dek is sterk gescheurd en verkeert niet in goeden toestand.	Door den hellenden stand der vallen, waardoor de paarden tot sterk aanzetten genoodzaakt zijn, verkeert het dek in ongunstigen toestand en heeft dit veel geleden door het telkens vernieuwen van de schraplatjes.

N ^o .	Plaats van waarneming.	Waterstaatswerk waaraan het hout gebruikt is.	Verwerkte deelen.	Ligging ten opzichte van het water.	Jaar van verwerking.	Uitkomsten van het laatste onderzoek.	Opmerkingen.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
10	Nederhemert.	Brug over het Heusdensche kanaal.	Onderdekken.	—	1915	Voor zoover te zien nog in zeer goeden staat.	
11	Katerveer.	Ophaalbrug over de kleine schutsluis.	Bovendekken.	—	1916	In goeden staat.	
<i>XI. Karri.</i>							
<i>a. Zeewerken.</i>							
1	Rijkszeehaven „het Nieuwediep”.	Zuidelijk remmingwerk in de voorhaven der zeedoksluis.	1 proefstuk.	Van 0,31 tot 1,56 M. beneden L.W.	1909	Het hout is sterk door paalworm aangetast.	
<i>b. Kanaal- en rivierwerken.</i>							
1 (n ^o . 3 v. v.)	Beek en Donk.	Sluis n ^o . 6 der Zuid-Willemsvaart.	Sluisdeuren in het bovenhoofd.	Gedeeltelijk in het water.	1906	De harren, regels en schrankschoren in goeden staat. De beplanking is boven K.P. eenigszins gekrompen.	
2 (n ^o . 4 v. v.)	Someren.	Sluis n ^o . 11 der Zuid-Willemsvaart.	Een gedeelte van het houtwerk der deuren.	Idem.	1906	In goeden staat. De beplanking is boven K.P. eenigszins gekrompen.	Het overige gedeelte van deze deuren bestaat uit jarrah. Zie X b. 7.
3 (n ^o . 5 v. v.)	Ter Neuzen.	Beschoeiing bij de stationsloskade.	Palen, sloven en beschoeiingsplanken.	—	1906—1907	Toestand goed.	
4 (n ^o . 6 v. v.)	Sas van Gent.	Brug over den benedenmond der linker waterleiding.	Beschoeiing bij het zuidelijk landhoofd.	Gedeeltelijk onder water.	1907	Idem.	
5 (n ^o . 7 v. v.)	Idem.	Aanlegsteiger bij het douanekantoor.	Wrijfstijlen van den steiger, gordingen, wrijfstijlen, klossen en vulstukken van de aanvaarhoofden en alle palen.	—	1910	In goeden toestand.	
6	Ter Neuzen.	Beschoeiing bij de stationsloskade.	Palen, sloven en beschoeiingsplanken.	—	1914	Idem.	

N ^o .	Plaats van waarneming.	Waterstaatswerk waaraan het hout gebruikt is.	Verwerkte deelen.	Ligging ten opzichte van het water.	Jaar van verwerking.	Uitkomsten van het laatste onderzoek.	Opmerkingen.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
<i>c. Brugdekken, leuningën enz.</i>							
1 (n ^o . 8 v. v.)	Sluiskil	Brug n ^o . 10 over de westelijke waterleiding.	Dek.	—	1906	In goeden toestand.	
2 (n ^o . 10 v. v.)	Ter Neuzen.	Afrastering langs bastion I.	Stijlen.	—	1906	Idem; in den grond is het hout aan de oppervlakte over eenige m.M. diepte verteerd.	
3 (n ^o . 9 v. v.)	Idem.	Brug n ^o . 12 over de oostelijke waterleiding.	Onderdek.	—	1906	Toestand goed.	
4	Idem.	Brug n ^o . 11 over de oostelijke waterleiding.	Broekbalken en dek van de voetpaden.	—	1907	Idem.	
5 (n ^o . 11 v. v.)	Ter Neuzen.	Rolbrug bij de Middensluis.	Onderdek.	—	1907	Idem.	
6 (n ^o . 12 v. v.)	Sas van Gent.	Brug over den benedenmond der linker waterleiding.	Idem.	—	1907	Idem.	
7 (n ^o . 13 v. v.)	Stroodorpe.	Brug n ^o . 8 over de westelijke waterleiding.	Idem.	—	1907	Idem.	
<i>XII. Stringy Bark.</i>							
<i>c. Brugdekken, leuningën, enz.</i>							
1 (n ^o . 2 v. v.)	Hardenberg.	Bruggen over de Vecht en de Molensloot.	(Enkele) dekken.	—	1909	—	De dekken zijn in 1916 verwijderd.
2 (n ^o . 3 v. v.)	Heusden.	Brug over de Bergsche Maas.	Bovendek op de eerste overspanning benoorden den oeverpijler.	—	1911	Het hout is hard en slijt weinig, doch splintert en bladdert sterk, waardoor na nat weder het bovenvlak lang vochtig blijft, hetgeen vooral in de wintermaanden hinderlijk is. Enkele strooken vertoonen aan de einden rotte plekken.	

N ^o .	Plaats van waarneming.	Waterstaatswerk waaraan het hout gebruikt is.	Verwerkte deelen.	Ligging ten opzichte van het water.	Jaar van verwerking.	Uitkomsten van het laatste onderzoek.	Opmerkingen.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	<i>XIII. Blue Gum.</i>						
	<i>a. Zeewerken.</i>						
1	Middelharnis.	Aanlegsteiger in de tramweghaven.	5 belegstukken.	Onderkant 0,50 M. boven L.W.	1906	In goeden staat.	
2 (n ^o . 3 v. v.)	Gorishoek (Tholen).	Beschoeiing van het posthaventje.	Vloecipalen.	De palen staan in de glooiing op ongeveer 0,50 M. boven L.W.	1908	Geen aantasting door paalworm. De palen die reeds bij het plaatsen gescheurd waren, zijn boven water verder opengetrokken.	
3	IJmuiden.	Remmingwerk voor den steiger van gewapend beton in de visschershaven.	62 palen.	Van 5,06 M. beneden tot 3,94 à 5,44 M. boven L.W.	1917	De palen zijn in den kop sterk ingescheurd.	
4	Ter Neuzen.	Buitenste meerstoel langs den Westhavendam in de Westbuitenhaven.	1 proefblokje.	Ongeveer op L.W.	1918	Aangetast door paalworm.	